

Asia C-600/23

**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä**

Jättämispäivä:

2.10.2023

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Cour de cassation (Belgia)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

8.9.2023

Valittaja

Royal Football Club Seraing

Vastapuolet:

Fédération internationale de football association (FIFA),

Union européenne des Sociétés de Football Association (UEFA) ja

Union Royale Belge des Sociétés de Football-Association
(URBSFA) ASBL

Muu asian käsittelyyn osallistuva:

Doyen Sports Investment Limited (muu osapuoli)

I. Pääasian kohde

- 1 Pääasian kohteena on Royal Football Club Seraingin Fédération internationale de football associationia (Kansainvälinen jalkapalloliitto, jäljempänä FIFA), Union européenne des Sociétés de Football Associationia (Euroopan jalkapalloliitto, jäljempänä UEFA) ja Union Royale Belge des Sociétés de Football-Associationia (jäljempänä URBSFA) vastaan nostama kanne, jossa vaaditaan lähinnä, että FIFAn vahvistamat säännöt, joiden mukaan kolmannet osapuolet eivät voi omistaa pelaajien taloudellisia oikeuksia (niin sanottuja third party ownership- tai third party investment -käytäntöjä koskeva kielto), todetaan lainvastaiseksi unionin oikeuden kannalta. Kanteessa vaaditaan myös vahingonkorvausta Royal Football

Club Seraingille kyseisen kiellon soveltamisesta aiheutuneesta vahingosta. FIFA:n kurinpitolautakunta määräsi vastaavasti Royal Football Club Seraingille seuraamuksia, jotka vahvistettiin Sveitsissä sijaitsevan urheilun välimiesoikeuden tuomiossa, jonka Tribunal fédéral (Sveitsin valaliiton ylin tuomioistuin) pysytti voimassa.

II. Ennakkoratkaisupyyntö ja oikeudellinen perusta

- 2 Cour de cassation (ylin tuomioistuin, Belgia) katsoo, että jotta se voi ratkaista pääasian, sen on esitettävä Euroopan unionin tuomioistuimelle SEUT 267 artiklan nojalla SEU 19 artiklan 1 kohdan ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 47 artiklan tulkintaa koskevia kysymyksiä sen selvittämiseksi, ovatko kyseiset määräykset esteenä sille, että välitystuomiolle annetaan oikeus- ja todistusvoima suhteessa kolmansiin, kun unionin oikeuden mukaisuuden on tutkinut unionin ulkopuolisen valtion tuomioistuin.

III. Ennakkoratkaisukysymykset

- 1) Onko Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 19 artiklan 1 kohta, luettuna yhdessä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklan kanssa, esteenä sille, että Belgian oikeudenkäyntimenettelystä annetun lain (code judiciaire) 24 §:n ja 171[3] §:n 9 momentin kaltaisia kansallisia oikeussääntöjä, joissa säädetään oikeusvoiman periaatteesta, sovelletaan välitystuomioon, jonka Euroopan unionin oikeuden mukaisuuden on tutkinut unionin ulkopuolisen valtion tuomioistuin, jolla ei ole oikeutta esittää Euroopan unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymystä?
- 2) Onko Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 19 artiklan 1 kohta, luettuna yhdessä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklan kanssa, esteenä sellaisen kansallisen oikeussäännön soveltamiselle, jonka mukaan välitystuomio, jonka unionin oikeuden mukaisuuden on tutkinut unionin ulkopuolisen valtion tuomioistuin, jolla ei ole oikeutta esittää Euroopan unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymystä, on todistusvoimainen suhteessa kolmansiin, elleivät nämä esitä niille kuuluvan näyttövelvollisuuden mukaisesti vastakkaista näyttöä?

IV. Tärkeimmät kansalliset oikeussäännöt, joihin viitataan

- 3 Kansalliset oikeussäännöt, joihin viitataan, ovat muun muassa seuraavat:

A. Kansainvälisestä yksityisoikeudesta 16.7.2004 annettu laki (loi portant le code de droit international)

– 22 §:n 1 momentti:

”Ulkomaisen tuomioistuimen ratkaisu, joka on täytäntöönpanokelpoinen siinä valtiossa, jossa se on annettu, julistetaan Belgiassa kokonaan tai osittain täytäntöönpanokelpoiseksi 23 §:ssä tarkoitetun menettelyn mukaisesti.”

– 26 §:

”Ulkomaisten tuomioistuinten ratkaisujen todistusvoima

(1) Ulkomaisen tuomioistuimen ratkaisu on Belgiassa todistusvoimainen tuomioistuimen tekemien toteamusten osalta, jos se täyttää sen valtion oikeudessa säädetty todistusvoimaisuuden edellytykset, jossa se on annettu. Ulkomaisen tuomioistuimen toteamukset jätetään huomiotta siltä osin kuin niillä on oikeusjärjestyksen perusteiden kanssa selvästi yhteensopimattomia vaikutuksia.

(2) Ulkomaisen tuomioistuimen toteamat tosiseikat voidaan osoittaa päinvastaisiksi millä tahansa oikeudellisella keinolla.”

B. Oikeudenkäyntimenettelystä annettu laki

– 24 §:

”Lopullinen ratkaisu on sen julistamisen jälkeen oikeusvoimainen.”

– 28 §:

”Ratkaisusta tulee lainvoimainen heti, kun sitä ei voida enää moittia tai kun siihen ei voida enää hakea muutosta, jollei laissa toisin säädetä, sanotun kuitenkin rajoittamatta ylimääräisten muutoksenhakukeinojen vaikutuksia.”

– 1713 §:n 9 momentti:

”Välitystuomiolla on asianosaisten välisissä suhteissa samat vaikutukset kuin tuomioistuimen ratkaisulla.”

V. Tosiseikat ja pääasian oikeudenkäyntimenettely

- 4 Ensimmäisenä vastapuolena oleva FIFA on Sveitsin oikeuden mukaan perustettu voittoa tavoittelematon yhdistys, jonka kotipaikka on Zürich, Sveitsi. Siihen kuuluvat kansalliset liitot, jotka vastaavat jalkapalloilun järjestämisestä ja valvonnasta omissa maissaan.

- 5 FIFAlla on perussääntönsä mukaan sääntelyvaltuudet, joiden nojalla se voi laatia sääntöjä, jotka sitovat sekä sen jäseniä että suoraan tai näiden jäsenjärjestöjen välityksellä kunkin maan jalkapalloseuroja ja niihin rekisteröityjä pelaajia.
- 6 Näillä säännöillä on pyrittävä edistämään rehellisyyttä, etiikkaa ja reilua peliä sekä estämään korruption, dopingin tai ottelujen manipuloinnin kaltaiset menetelmät tai käytännöt, jotka saattaisivat vaarantaa ottelujen, kilpailujen, pelaajien, toimihenkilöiden ja jäsenjärjestöjen rehellisyyden tai aiheuttaa väärinkäyttöä.
- 7 Toisena vastapuolena oleva UEFA on Sveitsin oikeuden mukaan perustettu voittoa tavoittelematon yhdistys, jonka kotipaikka on Nyon, Sveitsi, ja johon kuuluvat Euroopan mantereen kansalliset liitot.
- 8 Se pyrkii perussääntönsä mukaan erityisesti edistämään jalkapalloilua Euroopassa reilun pelin (fair play) hengessä, seuraamaan ja valvomaan jalkapalloilun kehitystä Euroopassa sen kaikissa muodoissa, valmistelemaan ja järjestämään kansainvälisiä kilpailuja sekä vahvistamaan osallistumiskriteerit, ”estämään menetelmät tai käytännöt, jotka saattaisivat vaarantaa ottelujen tai kilpailujen sääntöjenmukaisuuden tai aiheuttaa jalkapalloilun väärinkäyttöä”, sekä ”saavuttamaan tavoitteensa toteuttamalla kaikki asianmukaisiksi katsomansa toimenpiteet, kuten sääntökokoelmat, sopimukset, yleissopimukset, päätökset tai ohjelmat” (perussäännön 2 artikla).
- 9 Kolmantena vastapuolena oleva URBSFA, jonka kotipaikka on Bryssel, Belgia, on belgialainen yhdistys, joka ei ole oikeushenkilö ja joka on tunnustettu yleishyödylliseksi organisaatioksi. Se hallinnoi Belgian ammattilaisjalkapallon kahta ensimmäistä sarjaa ja amatöörijalkapalloa yhdessä muiden yhdistysten kanssa. Sen varsinaisia jäseniä ovat muun muassa jalkapalloseurat. Se on Belgian kansallinen yhdistys, joka on kahden muun vastapuolen jäsen. URBSFA:n on noudatettava FIFA:n ja UEFA:n perussääntöjä, määräyksiä ja päätöksiä ja valvottava, että belgialaiset seurat noudattavat niitä, jollei yleisistä oikeusperiaatteista, oikeusjärjestyksen perusteita koskevista säännöksistä sekä asiaa koskevasta kansallisesta, alueellisesta ja yhteisön lainsäädännöstä muuta johdu. Lisäksi sen perussäännössä annetaan sille sääntelyä, täytäntöönpanoa, urheilua, kurinpitoa ja lainkäyttöä koskeva toimivalta belgialaisiin seuroihin nähden.
- 10 Muuna osapuolena oleva Doyen Sports Investment Limited on Maltan oikeuden mukaan perustettu yksityinen yhtiö, jonka kotipaikka on Sliema, Malta. Se keskittyy kaupallisessa toiminnassaan taloudellisen tuen antamiseen eurooppalaisille jalkapalloseuroille. Se pyrkii perussääntönsä mukaan erityisesti a) hankkimaan jalkapalloilijoita, b) hankkimaan valmentajia ja johtajia, c) edustamaan jalkapalloilijoita, valmentajia ja johtajia, d) siirtämään pelaajia, valmentajia ja johtajia eri seurojen välillä, e) edustamaan seuroja, f) hyötymään jalkapalloseuroista tai osallistumaan aktiivisesti niiden päivittäiseen johtamiseen

edellyttäen, FIFA:n sääntöjä ja muita asiaa koskevia kansallisia tai kansainvälisiä sääntöjä noudatetaan, sekä g) myöntämään lainoja jalkapalloseuroille.

- 11 Valittajana oleva Royal Football Club Seraing, jonka kotipaikka on Seraing, Belgia, on Belgian oikeuden mukaan perustettu voittoa tavoittelematon yhdistys, joka johtaa URBSFA:han kuuluvaa Seraingin jalkapalloseuraa. Kaudella 2013–2014 seura sai uudet johtajat, joiden ”tavoitteena on palauttaa seura – Belgian ja jopa koko maailman huipulle”. Seura ”pelaa toistaiseksi edelleen amatöörisarjassa 1, joka edeltää ammattilaisjalkapallosarjaa, johon se oikeutetusti pyrkii mahdollisimman pian, mikä edellyttää seuran urheilullisen ja taloudellisen toiminnan vahvistamista”.
- 12 FIFA on hyväksynyt ”pelaajien asemaa ja siirtoa koskevan säännösten”, jossa vahvistetaan yleismaailmalliset ja sitovat säännöt, jotka koskevat pelaajien asemaa ja heidän oikeuttaan osallistua organisoituun jalkapalloon. Jotkin kyseiseen säännösten säännöt ovat kansallisella tasolla suoraan sitovia, ja ne on sisällytettävä ilman muutoksia kansallisten järjestöjen sääntöihin. Kunkin yhdistyksen on sisällytettävä muut säännöt omiin sääntöihinsä.
- 13 FIFA:n lehdistötiedotteessa todetaan 26.9.2014, että ”jalkapalloilun ja pelaajien koskemattomuuden suojelemiseksi toimeenpaneva johtokunta on tehnyt periaatepäätöksen, jonka mukaan kolmannet osapuolet eivät voi omistaa pelaajien taloudellisia oikeuksia, ja että siirtymäkausi toteutetaan”.
- 14 FIFA ilmoitti 22.12.2014 päivätyllä jäsenilleen osoitetulla kiertokirjeellä kansallisille yhdistyksille ja siten URBSFA:lle, että sen toimeenpaneva johtokunta oli 18. ja 19.12.2014 pitämässään kokouksessa hyväksynyt ”pelaajien asemaa ja siirtoa koskevaan säännösten sisällytettävät uudet määräykset, jotka koskevat käytäntöä, jossa kolmannet osapuolet omistavat pelaajien taloudelliset oikeudet, ja kolmansien osapuolten vaikutusvaltaa seuroihin”, ja täsmensi, että ne tulevat voimaan 1.1.2015 ja että ne sisällytetään kansallisella tasolla sitovien määräysten luetteloon.
- 15 Pelaajien asemaa ja siirtoa koskevan säännösten uudessa 18 a artiklassa (”kolmannen osapuolen vaikutus seuroihin”) on määrätty 1.1.2015 alkaen seuraavaa:
 - ”1. Mikään seura ei saa allekirjoittaa sopimusta, joka mahdollistaa sen, että yksi tai useampi vastapuolen seura tai kolmannet osapuolet voivat työn tai siirron yhteydessä vaikuttaa seuran itsenäisyyteen tai toimintalinjoihin tai sen joukkueiden suorituksiin.
 2. FIFA:n kurinpitolautakunta voi määrätä seuraamuksia seuroille, jotka eivät noudata tässä artiklassa määrättyjä velvoitteita.”

- 16 Saman säännösten 18 b artiklassa (”Käytäntö, jossa kolmannet osapuolet omistavat pelaajien taloudelliset oikeudet”) on määrätty 1.1.2015 alkaen seuraavaa:

”1. Seura tai pelaaja ei saa tehdä kolmannen osapuolen kanssa sopimusta, jonka perusteella tämä voisi vaatia osittaista tai täysimääräistä korvausta, joka maksetaan pelaajan siirtyessä myöhemmin toiseen seuraan, tai saada oikeudet tulevan siirron tai siirtokorvauksen yhteydessä.

2. Edellä 1 kohdassa määrätty kielto tulee voimaan 1.5.2015.

3. Ennen 1.5.2015 tehdyt 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvat sopimukset voivat olla voimassa niiden voimassaolon päättymiseen saakka. Niiden voimassaoloaikaa ei kuitenkaan voida pidentää.

4. Edellä olevan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvat 1.1.2015–30.4.2015 tehdyt sopimukset voivat olla voimassa enintään vuoden niiden voimaantulopäivästä.

5. Huhtikuun 2015 loppuun mennessä kaikki voimassa olevat 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvat sopimukset on kirjattava TMS-järjestelmään. Kaikkien tällaisia sopimuksia allekirjoittaneiden seurojen on kirjattava ne – kokonaisuudessaan kaikkine muutoksineen tai liitteineen – TMS-järjestelmään sekä mainittava asianomaista kolmatta osapuolta koskevat tiedot, pelaajan koko nimi ja sopimuksen kesto.

6. FIFA:n kurinpitolautakunta voi määrätä seuraamuksia seuroille tai pelaajille, jotka eivät noudata tässä liitteessä määrättyjä velvoitteita.”

- 17 Näin ollen 18 b artiklan nojalla i) tämän määräyksen vastaisten uusien sopimusten tekeminen on kielletty kokonaan 1.5.2015 alkaen, ii) sopimuksia voidaan edelleen tehdä ja ne voivat tulla voimaan 1.1.2015 ja 30.4.2015 välisenä aikana, mutta ne ovat voimassa vain yhden vuoden niiden allekirjoittamispäivästä lukien, ja iii) ennen 1.1.2015 tehdyt ja voimaan tulleet sopimukset ovat voimassa niiden päättymispäivään saakka, mutta niiden voimassaoloa ei voida pidentää.
- 18 Näissä määräyksissä tarkoitettu kolmas osapuoli on ”muu osapuoli kuin siirretty pelaaja, seurat, jotka siirtävät pelaajan toisesta toiseen, tai seurat, joihin pelaaja on rekisteröity” (pelaajien asemaa ja siirtoa koskeva säännöstö, määritelmät, 14 kohta).
- 19 Valittaja teki 30.1.2015 Doyen Sportsin kanssa sopimuksen, jonka päättymispäiväksi vahvistettiin 1.7.2018. Tässä sopimuksessa sovittiin tulevien erityisten rahoitussopimusten tekemisestä valittajan kaikkien sellaisten pelaajien osalta, jotka molemmat osapuolet valitsevat yhteisellä sopimuksella, ja määrättiin kolmen nimeltä mainitun pelaajan taloudellisten oikeuksien siirrosta; kyseisen sopimuksen mukaan Doyen Sports sai omistukseensa 30 prosenttia näiden pelaajien ”liittovaltion oikeuksista johtuvasta rahallisesta arvosta”, koska valittaja

kieltäytyi siirtämästä osuuttaan näiden pelaajien taloudellisista oikeuksista ”itsenäisesti ja riippumattomasti” kolmannelle osapuolelle.

- 20 Doyen Sports haastoi 3.4.2015 kolme vastapuolta tribunal de commerce francophone de Bruxellesiin (Brysselin ranskankielinen kauppatorioistuun, Belgia); valittaja tuli 8.7.2015 omasta aloitteestaan mukaan oikeudenkäyntiin väliintulijana.
- 21 Valittaja vaati erityisesti, että kyseinen tuomioistuun toteaa, että pelaajien asemaa ja siirtoa koskevan säännösten 18 a ja 18 b artiklassa pois suljettujen käytäntöjen (ns. third party ownership- tai third party investment -käytäntöjen) täydellinen kieltäminen on laitonta unionin oikeuden ja erityisesti pääomien vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden, palvelujen tarjoamisen vapautta koskevan oikeuden, työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden ja kilpailuoikeuden nojalla, toteaa kaikki tällaisen täydellisen kiellon sisältävät määräykset pätemättömiksi, velvoittaa UEFA:n muuttamaan seuralisenssien myöntämistä ja taloudellista reilua peliä koskevaa säännöstöään siten, että se on sopusoinnussa third party ownership- tai third party investment -käytännön kanssa, ja maksamaan sille entisen Belgian siviililain (code civil) 1382 §:n, jonka mukaan mikä tahansa ihmisen teko, josta aiheutuu muille vahinkoa, velvoittaa sen, jonka tahallisuudesta tai tuottamuksesta vahinko syntyi, korvaamaan vahingon, nojalla 500 000 euron suuruisen alustavan summan korvauksena edellä mainitun säännösten 18 a ja 18 b artiklan soveltamisesta aiheutuneesta vahingosta.
- 22 Valittaja ja Doyen Sports tekivät 7.7.2015 sopimuksen, joka oli samankaltainen kuin 30.1.2015 tehty sopimus ja jolla luovutettiin 25 prosenttia uuden nimeltä mainitun pelaajan taloudellisista oikeuksista.
- 23 FIFA:n kurinpitokomitea totesi 4.9.2015, että valittaja oli rikkonut edellä mainittuja 18 a ja 18 b artiklaa, koska se oli tehnyt kyseiset sopimukset, kielsi sitä rekisteröimästä pelaajia neljän rekisteröintikauden ajan ja velvoitti sen maksamaan 150 000 Sveitsin frangin suuruisen sakon.
- 24 FIFA:n muutoksenhakukomitea hylkäsi 7.1.2016 valittajan kyseisestä päätöksestä tekemän valituksen.
- 25 Valittaja valitti 9.3.2016 tästä 7.1.2016 tehdystä päätöksestä Sveitsissä sijaitsevaan urheilun välimiesoikeuteen FIFA:n perussääntöön sisältyvän välityslausekkeen mukaisesti.
- 26 Tribunal de commerce francophone de Bruxelles totesi 17.11.2016 antamassaan tuomiossa, ettei se ole toimivaltainen käsittelemään valittajan vaatimuksia.
- 27 Valittaja valitti tästä tuomiosta 19.12.2016.

- 28 Urheilun välimiesoikeus totesi 9.3.2017 antamassaan tuomiossa, että sovellettavan lainsäädännön muodostavat
- FIFA:n säännöt ja Sveitsin oikeus, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehty yleissopimus (jäljempänä Euroopan ihmisoikeussopimus) mukaan luettuna
 - unionin oikeus, erityisesti vapaata liikkuvuutta ja kilpailua koskevat perussopimusten määräykset, 18.12.1987 annetun kansainvälistä yksityisoikeutta koskevan Sveitsin liittovaltion lain (loi fédérale sur le droit international privé) 19 §:ssä tarkoitettujen ulkomaisen oikeuden pakottavien säännösten nojalla.
- 29 Se piti pelaajien asemaa ja siirtoa koskevan säännösten 18 a ja 18 b artiklaa laillisina, alensi pelaajien rekisteröintikiellon kolmeen kauteen ja pysytti sakon voimassa.
- 30 Valittaja esitti 15.5.2017 Sveitsin Tribunal fédéralissa 9.3.2017 annetun välitystuomion kumoamista koskevan vaatimuksen. Tribunal fédéral hylkäsi tämän vaatimuksen 20.2.2018 antamallaan tuomiolla.
- 31 Valittaja vaati cour d'appel de Bruxellesissä (Brysselin ylioikeus, Belgia) kolmen vastapuolen vastuun toteamista siviililain 1382 §:n ja sitä seuraavien pykälien nojalla. Se väitti, että kolme vastapuolta rikkoivat unionin oikeutta, kun ne estivät sitä tekemästä third party ownership- tai third party investment -sopimuksia, että tämä unionin oikeuden rikkominen vei siltä rahoitus- ja kehityskeinon ja että kurinpitoseuraamuksilla oli haitallisia seurauksia.
- 32 Valittajan mukaan se, ettei joukkueen ydintä voitu vahvistaa rekrytoimalla uusia pelaajia, esti joukkueen urheilullisen kehittymisen. Seuraa oli myös kolmena peräkkäisenä ajanjaksona estetty rekisteröimästä uusia nuoria tai jatkamasta seurassa olevien nuorten rekisteröintiä, mikä oli johtanut noin kymmenen joukkueen poistamiseen rekisteristä ja niiden menettämiseen sekä kokomaisuudessaan uusien tulokkaiden jäsenmaksuista ja seuran ottelujen pääsymaksuista saatavien tulojen menetykseen.
- 33 Valittaja vaati cour d'appel de Bruxellesiä toteamaan, että pelaajien asemaa ja siirtoa koskevan säännösten 18 a ja 18 b artikla ovat lainvastaisia, koska niissä rikotaan unionin oikeutta ja Euroopan ihmisoikeussopimusta, mikä aiheuttaa valittajan mukaan FIFA:n vastuun.
- 34 Valittaja esitti seuraavat 13 valitusperustetta:
- 1) Pääomien vapaata liikkuvuutta koskevaa oikeutta on loukattu.
 - 2) Palvelujen tarjoamisen vapautta koskevaa oikeutta on loukattu.
 - 3) Työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevaa oikeutta on loukattu.

- 4) SEUT 102 artiklaa on rikottu.
 - 5) SEUT 101 artiklaa on rikottu.
 - 6) Euroopan ihmisoikeussopimuksessa taattua omistusoikeutta on loukattu.
 - 7) Taloudellista reilua peliä koskeva UEFA:n sääntö on lainvastainen unionin oikeuden (SEUT 63, SEUT 101 ja SEUT 102 artikla) perusteella.
 - 8) Seuraamukset ovat lainvastaisia ”Euroopan unionin perusvapauksien” perusteella.
 - 9) Seuraamukset ovat lainvastaisia suhteellisuusperiaatteen perusteella.
 - 10) Seuraamukset ovat lainvastaisia rangaistusten yksilöllisyyttä koskevan periaatteen perusteella.
 - 11) Urheilun välimiesoikeus ei täytä perusoikeuskirjan 47 artiklan ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan mukaisia riippumattomuutta ja puolueettomuutta koskevia vaatimuksia.
 - 12) Tämän pakkovälimiesmenettelyn määrääminen lisäsi Euroopan unionin perusvapauksien rikkomisen vaikutusta ja riisti laajemmin ottaen menettelyn osapuolilta niille taatut unionin oikeudet.
 - 13) Urheilun välimiesoikeuden 9.3.2017 antama tuomio ei ole ollut eksekvaturimenettelyn kohteena.
- 35 Kuten cour d’appel de Bruxelles totesi, valittaja väittää näin ollen, että pelaajien asemaa ja siirtoa koskevan säännösten 18 a ja 18 b artiklalla rikotaan useita EUT-sopimuksen ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen määräyksiä. Ensimmäinen, toinen, kolmas ja neljäs valitusperuste koskevat perusvapauksien loukkaamista. Neljäs ja viides valitusperuste koskevat kilpailuoikeutta. Kuudes valitusperuste liittyy Euroopan ihmisoikeussopimuksessa taattuun omistusoikeuteen. Kahdeksas valitusperuste koskee kurinpitoseuraamusten laillisuutta. Yhdeksäs, kymmenes, yhdestoista, kahdestoista ja kolmastoista valitusperuste koskevat i) FIFA:n määräämien kurinpitoseuraamusten laillisuutta ja ii) välitystuomion laillisuutta unionin oikeuden perusteella.
- 36 Unionin takaamien vapauksien osalta valittaja väitti erityisesti, että riidanalainen kieltäminen on omiaan estämään pääomien vapaan liikkuvuuden, koska se estää maltalaista kolmantena osapuolena olevaa omistajaa (third party ownership) investoimasta belgialaiseen seuraan, kuten nyt käsiteltävässä asiassa. Tämä kieltäminen rajoittaa palvelujen vapaata liikkuvuutta, koska pelaajakustannuksiin (esim. palkat ja siirrot) kohdistuva deflaatiovaikutus johtaa palvelujen määrän vähenemiseen. Valittaja väittää, että third party ownership -käytännön kieltäminen rajoittaa tiettyjen Euroopan kansalaisten (ammattilaisjalkapalloilijat, joiden kansainvälisen

siirron third party ownership -käytäntö olisi mahdollistanut) mahdollisuuksia lähteä kotijäsenvaltiostaan etsimään työtä toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneesta seurasta. Se katsoo, ettei näitä pääomien, palvelujen ja työntekijöiden vapaan liikkuvuuden rajoituksia voida oikeuttaa yleistä etua koskevalla pakottavalla syyllä.

- 37 Kilpailuoikeutta tarkasteltaessa valittaja toteaa SEUT 102 artiklan osalta, että koska FIFA omi itselleen yksinomaisen toimivallan säännellä siirtomarkkinoita (ja sen jälkeen ulottaa sääntelytoimintansa koskemaan näillä markkinoilla toimivia kolmansia osapuolia), sillä on kiistatta määrävä asema näillä markkinoilla. Väärinkäyttö muodostuu siitä, että kaikki nykyiset ja potentiaaliset toimijat, jotka eivät ole seuroja, suljetaan kokonaan pois kyseisiltä markkinoilta, jotta ne voidaan varata sen varsinaisille jäsenille eli seuroille.
- 38 SEUT 101 artiklan osalta valittaja katsoo, että 18 a ja 18 b artikla, joiden voidaan katsoa olevan seurausta FIFAn jäsenten välisestä sopimuksesta, johon UEFA osallistuu, johtavat kilpailunrajoituksiin. Investointivapauden rajoitukset rajoittavat seurojen rahoitusvapautta ja vaikuttavat kilpailuprosessin ytimeen: seuroilla on rajoituksia rekrytointipolitiikkansa määrittelyssä. ”Jalkapallotuotteen” kuluttajat kärsivät, koska he saavat huonompilaatuisen tuotteen.
- 39 FIFA, jonka on näytettävä toteen, että third party ownership- tai third party investment -käytännön täydellinen kieltäminen on perusteltua ja oikeasuhteista sen oikeutettuihin tavoitteisiin nähden, ei esitä tällaista näyttöä.
- 40 Valittaja toteaa seuraamusten laillisuudesta, että unionin vapauksia loukataan kaikilla seuraamuksilla, joiden perustana olevalla säännöllä loukataan unionin vapauksia.
- 41 FIFA kiisti kaikki valittajan esittämät valitusperusteet ja väitti erityisesti, että urheilun välimiesoikeuden 9.3.2017 antaman tuomion oikeusvoiman positiivinen vaikutus on esteenä third party ownership -käytäntöä koskevan kiellon laillisuuden kyseenalaistamiselle tässä oikeudenkäyntimenettelyssä.
- 42 Cour d’appel de Bruxelles totesi ensimmäisestä–kuudennesta ja kahdeksannesta valitusperusteesta, että oikeudenkäyntimenettelystä annetun lain 1713 §:n 9 momentista sekä 24 ja 28 §:stä ilmenee, että välitystuomio on oikeusvoimainen sen antamispäivästä alkaen, eikä edeltävää eksekvatuurimenettelyä edellytetä, jollei kansallinen tuomioistuin kumoaa välitystuomiota. Käsiteltävässä asiassa välitystuomio on lopullinen, ja siitä tuli lainvoimainen sen jälkeen, kun Sveitsin Tribunal fédéral tuomioistuin hylkäsi kumoamisvaatimuksen 20.2.2018. Välitystuomiossa ratkaistaan cour d’appelissa siviilioikeudellista vastuuta koskevassa kanteessa samansisältöisenä esitetty riidanalainen kysymys pelaajien asemaa ja siirtoa koskevan säännösten 18 a ja 18 b artiklan yhteensopivuudesta unionin oikeuden kanssa.
- 43 Cour d’appel de Bruxelles totesi yhdeksännestä–kolmannestatoista valitusperusteesta, että valittaja riitauttaa turhaan urheilun välimiesoikeuden

määrämien kurinpitoseuraamusten ja välitystuomion pätevyyden. Yksikään osapuoli ei ole kiistänyt urheilun välimiesoikeuden toimivaltaa. Kurinpitoseuraamusten lainvastaisuutta koskeva valitusperuste, joka perustuu välimiesmenettelyn pakottavaan luonteeseen, on siten perusteeton. Seuraavaksi on todettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan välimiesoikeus ei ole SEUT 267 artiklassa tarkoitettu tuomioistuin, joten se ei voi esittää unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksiä.

- 44 Unionin tuomioistuimen mukaan se, että belgialainen tai ulkomainen välimiesoikeus ei voi saattaa asiaa unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi, mikä perustuu SEUT 267 artiklaan, sellaisena kuin unionin tuomioistuin on sitä tulkinnut, ei sinänsä tee kyseisen tuomioistuimen ratkaisusta Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan 1 kappaleen kannalta pätemättömiä.
- 45 Unionin tuomioistuin muistutti, että 20.2.2018 antamassaan yksityiskohtaisesti perustellussa tuomiossa Sveitsin Tribunal fédéral oli vahvistanut aikaisemman oikeuskäytäntönsä ja todennut, että urheilun välimiesoikeus on tosiasiallisesti riippumaton ja puolueeton välimiesoikeus ja ettei sillä ole mitään syytä poiketa vakiintuneesta oikeuskäytännöstä.
- 46 Belgian kansainvälisestä yksityisoikeudesta annetun lain (code de droit international privé) 22 §:n 1 momentin mukaan kaikki ulkomaiset tuomiot tunnustetaan Belgiassa täysimääräisesti ilman mitään menettelyä. Tämä johtaa siihen, että ulkomaisen ratkaisun oikeusvoima tunnustetaan Belgiassa. Sveitsin Tribunal fédéralin 20.2.2018 antaman tuomion oikeusvoiman positiivinen vaikutus estää valittajaa riitauttamasta cour d'appelissa urheilun välimiesoikeuden aseman riippumattomana ja puolueettomana tuomioistuimena sekä tuomion pätevyyden erityisesti suhteellisuusperiaatteen kannalta.
- 47 Lopuksi on huomautettava, että eksekvaturimenettely koskee ainoastaan ratkaisun pakkotäytäntöönpanoa eli sen täytäntöönpanoa pakkokeinoin. Välitystuomiota ei voida julistaa pätemättömäksi pelkästään sillä perusteella, ettei se ole ollut eksekvaturimenettelyn kohteena. Seuraamusten lainvastaisuutta koskeva valitusperuste, joka perustuu siihen, ettei tuomio ole ollut eksekvaturimenettelyn kohteena, on siten perusteeton (13. valitusperuste).
- 48 Urheilun välimiesoikeuden pelaajien asemaa ja siirtoa koskevan säännösten 18 a ja 18 b artiklan nojalla määräämät kurinpitoseuraamukset kohdistuvat valittajaan eivätkä kolmansiin osapuoliin, jotka voivat edelleen vapaasti pelata jalkapalloa. Nämä seuraamukset eivät siten ole lainvastaisia rangaistusten yksilöllisyyttä koskevan periaatteen perusteella (kymmenes valitusperuste).
- 49 Cour d'appel de Bruxelles katsoi näin ollen, että unionin oikeuden rikkomiseen ja Euroopan ihmisoikeussopimuksessa taattujen oikeuksien loukkaamiseen perustuvat valitusperusteet on jätettävä tutkimatta tai että ne ovat perusteettomia. FIFA:n väitettyjä virheitä ei näin ollen ole näytetty toteen. Valittajan vahingonkorvausvaatimus on siten perusteeton.

- 50 Cour d’appel de Bruxelles hylkäsi näin ollen 12.12.2019 antamallaan tuomiolla valittajan 17.11.2016 annetusta tuomiosta tekemän valituksen ja totesi valittajan esittämät vaatimukset perusteettomiksi.
- 51 Valittaja teki tästä tuomiosta kassaatiovalituksen.

VI. Pääasian asianosaisten lausumat

- 52 Valittaja esittää Cour de cassationissa kolme valitusperustetta.

A. Ensimmäinen valitusperuste

- 53 Ensimmäisessä valitusperusteessaan, joka koskee välimiesmenettelyn pakollisuutta, valittaja vetoaa seuraavien oikeussääntöjen rikkomiseen:

- SEU 19 artiklan 1 kohta
- SEUT 18, SEUT 45, SEUT 56, SEUT 63, SEUT 101, SEUT 102, SEUT 267 ja SEUT 344 artikla
- perusoikeuskirjan 15, 16 ja 47 artikla
- tietyistä säännöistä, joita sovelletaan jäsenvaltioiden ja Euroopan unionin kilpailuoikeuden säännösten rikkomisen johdosta kansallisen lainsäädännön nojalla nostettuihin vahingonkorvauskanteisiin 26.11.2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/104/EU 1 artikla, 2 artiklan 1 kohta sekä 4 ja 5 artikla
- unionin oikeuteen kuuluva tehokkuusperiaate
- erityisesti SEU 4 artiklasta ja SEUT 288 artiklasta johtuva periaate, jonka mukaan unionin oikeus on ensisijainen kansallisiin säännöksiin nähden
- oikeudenkäyntimenettelystä annetun lain 23–28 § ja 1713 §:n 9 momentti
- kansainvälisestä yksityisoikeudesta 16.7.2004 annetun lain 22–27 §
- siviililain 1382, 1383 ja 1384 §
- perustuslain 149 §.

- 54 Ensimmäisen valitusperusteen ensimmäisessä osassa valittaja muistuttaa, että se oli väittänyt cour d’appel Bruxellesissä, että sille yksipuolisesti määrätty pakollinen välimiesmenettely urheilun välimiesoikeudessa vahvistaa unionin perusvapauksien loukkaamista ja riistää siltä yleisemmin sille taatut eurooppalaiset oikeudet.

- 55 Asiassa AT.40208 – Kansainvälisen luisteluliiton osallistumissäännöt – Euroopan komissio totesi Kansainvälisen luisteluliiton perussäännössä määrättyistä urheilun välimiesoikeutta hyödyttävistä välityslausekkeista seuraavaa: ”(57) Muutoksenhaun ja sovittelumenettelyjen säännöt sisältyvät [kyseisen liiton] perussäännön 25 artiklaan, ja niiden mukaan ’urheilun välimiesoikeuden ratkaisut ovat lopullisia ja sitovia eikä siviilituomioistuimien ole toimivaltainen’. (58) – –. Muutoksenhaun ja sovittelumenettelyjen säännöt vahvistavat kilpailunrajoituksia – –. Komissio katsoo, että muutoksenhaun ja sovittelumenettelyjen säännöt vahvistavat osallistumissäännöistä aiheutuvia kilpailunrajoituksia – –. Osallistumissääntöihin yhdistettyinä muutoksenhaun ja sovittelumenettelyjen säännöt lisäävät sitä vaikutusta, joka rajoittaa urheilijoiden kaupallista vapautta ja sulkee potentiaalisia kilpailijoita [Kansainvälisen luisteluliiton] ulkopuolelle.”
- 56 Valittaja väitti lisäksi, että unionin tuomioistuin vahvisti uudelleen 6.3.2018 antamassaan tuomiossa Achmea (C-284/16, EU:C:2018:158), että välimiesinstituutioon kohdistetaan tosiasiallista tuomioistuINVALVONTAA siitä hetkestä alkaen, kun on kyse unionin oikeuden perustavanlaatuisista säännöksistä ja määräyksistä, ja että valittaja päätteli tästä lähinnä, että jäsenvaltio rikkoo velvollisuuttaan varmistaa unionin oikeuden täysi tehokkuus ja itsenäisyys, kun se suostuu tietyntyyppisiin välimiesmenettelyihin. Jopa silloin, kun kyseessä on ”kaupallinen välimiesmenettely”, joka perustuu sopimuspuolten tahdonautonomiaan, edellytetään tuomioistuINVALVONTAA, johon liittyy mahdollisuus esittää ennakkoratkaisukysymyksiä, jotta voidaan varmistaa Euroopan unionin oikeusjärjestyksen perusteiden noudattaminen. FIFA:n perussääntöön sisältyvä vaatimus, jossa edellytetään urheilun välitystuomioistuimessa käytävää välimiesmenettelyä, estää unionin oikeuden täyden tehokkuuden ja heikentää sen itsenäisyyttä erityisesti estämällä ennakkoratkaisukysymysten esittämisen Euroopan unionin tuomioistuimelle yhtä lailla (ellei jopa voimakkaammin) kuin kahden jäsenvaltion kahdenvälisessä sopimuksessa määräämä välimiesmenettely.
- 57 Valittaja toteaa, ettei valituksenalaisessa tuomiossa millään tavoin vastata tähän valitusperusteeseen, joka perustuu siihen, että pakollinen välimiesmenettely urheilun välimiesoikeudessa yhdessä Sveitsin Tribunal fédéralin harjoittaman laillisuusvalvonnan erittäin marginaalisen luonteen kanssa on esteenä unionin oikeuden tosiasialliselle soveltamiselle. Valittajan mukaan valituksenalaista tuomiota ei ole siten perusteltu asianmukaisesti (perustuslain 149 §).
- 58 Ensimmäisen valitusperusteen toisessa osassa valittaja väittää, että valituksenalaisessa tuomiossa jätettiin tutkimatta, oliko urheilun välimiesoikeuden 9.3.2017 antama tuomio, jonka se tunnusti oikeusvoimaiseksi, unionin oikeuden perustavanlaatuisien säännösten ja määräysten mukainen, vaikka kyseisen tuomion yhteensopivuutta unionin oikeuden kanssa ei ole tutkittu.
- 59 SEUT 344 artiklaan kirjatun periaatteen mukaan jäsenvaltiot – muun muassa Belgia – eivät voi sallia sitä, että perussopimusten soveltamista tai tulkintaa koskevat riidat ratkaistaan muulla kuin perussopimuksissa määrättyllä tavalla

(tuomio 6.3.2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, 31 kohta). Toisaalta unionin oikeudelle ”on ominaista sen perustuminen itsenäiseen, perussopimuksista muodostuvaan oikeuslähteeseen, sen ensisijaisuus jäsenvaltioiden oikeuteen nähden ja lukuisien niiden kansalaisiin ja niihin itseensä sovellettavien säännösten ja määräysten välitön oikeusvaikutus. – Unionin oikeusjärjestyksen erityispiirteiden ja itsenäisyyden säilyttämisen takaamiseksi perussopimuksissa on otettu käyttöön tuomioistuinjärjestelmä, jolla pyritään varmistamaan se, että unionin oikeutta tulkitaan johdonmukaisesti ja yhtenäisesti” (tuomio 6.3.2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, 33–35 kohta).

- 60 SEU 19 artiklan 1 kohdan mukaan kansallisten tuomioistuinten ja unionin tuomioistuimen tehtävänä on taata unionin oikeuden täysi soveltaminen kaikissa jäsenvaltioissa. Erityisesti on todettava, että näin suunnitellun tuomioistuinjärjestelmän kantavana voimana on SEUT 267 artiklassa määrätty ennakkoratkaisumenettely (tuomio 6.3.2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, 36 ja 37 kohta).
- 61 Jäsenvaltioiden asiana on säätää sisäisessä oikeusjärjestyksessään oikeusvoiman periaatteen yksityiskohtaisesta toteuttamisesta jäsenvaltioiden menettelyllisen autonomian periaatteen nojalla, mutta ”nämä säännöt eivät kuitenkaan saa olla epädullisempia kuin ne säännöt, jotka koskevat samankaltaisia jäsenvaltion sisäiseen oikeuteen perustuvia tilanteita (vastaavuusperiaate), eikä niillä saada tehdä yhteisön oikeusjärjestyksessä tunnustettujen oikeuksien käyttämistä käytännössä mahdottomaksi tai suhteettoman vaikeaksi (tehokkuusperiaate)” (tuomio 3.9.2009, Fallimento Olimpiclub, C-2/08, EU:C:2009:506, 24 kohta).
- 62 Jos kyseessä olevien sopimuspuolten riita ratkaistaan niiden tahdonautonomian perusteella välimiesoikeuden, jota ei voida pitää SEUT 267 artiklassa tarkoitettuna jäsenvaltion tuomioistuimena ja joka ei siten voi esittää unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntöä, antamalla ratkaisulla, jäsenvaltion tuomioistuinten harjoittama valvonta voi olla rajoitettua ”edellyttäen, että tämän valvonnan puitteissa on mahdollista tutkia unionin oikeuden perustavanlaatuiset säännökset ja määräykset ja tarvittaessa esittää – niitä koskeva ennakkoratkaisupyyntö” (tuomio 6.3.2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, 54 ja 55 kohta). Tämä erityisesti eurooppalaisen oikeusjärjestyksen perusteisiin kuuluvien unionin oikeuden perustavanlaatuisten säännösten ja määräysten valvonta on sitäkin tärkeämpää, jos FIFAn kaltaisen järjestön perussäännössä veloitetaan toteuttamaan välimiesmenettely.
- 63 Oikeudenkäyntimenettelystä annetun lain 23–28 § ja kansainvälisestä yksityisoikeudesta annetun lain 22–29 § eivät voi olla esteenä sille, että jäsenvaltion tuomioistuimissa riitautetaan seikkoja, jotka välimiesoikeus on ratkaissut muussa menettelyssä ja jotka liittyvät erityisesti sellaisten unionin oikeuden perustavanlaatuisten säännösten ja määräysten tulkintaan, jotka koskevat työntekijöiden vapaata liikkuvuutta (SEUT 45 artikla ja perusoikeuskirjan 15 artikla), palvelujen tarjoamisen vapautta (SEUT 56 artikla ja perusoikeuskirjan 16 artikla), pääomien vapaata liikkuvuutta (SEUT 63 artikla) ja kilpailuoikeutta

(SEUT 101 ja SEUT 102 artikla). Jos sovelletaan oikeusvoiman periaatetta, jonka mukaan belgialainen tuomioistuin ei voi tutkia, onko Sveitsin Tribunal fédéralin valvonnan piiriin kuuluva urheilun välimiesoikeuden tuomio ristiriidassa unionin oikeuden perustavanlaatuisien säännösten ja määräysten kanssa, eikä esittä tätä varten ennakkoratkaisukysymyksiä unionin tuomioistuimelle, unionin oikeuden sääntöjen tehokkaalle soveltamiselle aiheutuisi edellä mainituilla aloilla esteitä, joita ei voida pitää oikeutettuina oikeusvarmuuden periaatteen johdosta ja joiden on täten katsottava olevan tehokkuusperiaatteen vastaisia (tuomio 3.9.2009, Fallimento Olimpclub, C-2/08, EU:C:2009:506, 30 ja 31 kohta).

- 64 Lisäksi direktiivin 2014/104/EU 1 artiklasta, 2 artiklan 1 kohdasta sekä 4 ja 5 artiklasta ilmenee, että unionin oikeudella varmistetaan, että kilpailuoikeuden (eli SEUT 101 ja SEUT 102 artiklan) rikkomisen vuoksi vahinkoa kärsineet osapuolet voivat tosiasiallisesti käyttää oikeuttaan vaatia ja saada täysi korvaus tästä vahingosta, ja että tehokkuusperiaatteen mukaisesti kansalliset aineelliset säännöt ja menettelysäännöt on laadittava ja niitä on sovellettava siten, etteivät ne tee tämän oikeuden käyttämisestä käytännössä mahdotonta tai kohtuuttoman vaikeaa.
- 65 Lisäksi perusoikeuskirjan 47 artiklan mukaan jokaisella, jonka unionin oikeudessa taattuja oikeuksia ja vapauksia on loukattu, on oltava käytettävissään tehokkaat oikeussuojakeinot riippumattomassa ja puolueettomassa tuomioistuimessa, joka on etukäteen laillisesti perustettu.
- 66 Tästä seuraa, että kun valituksenalaisessa tuomiossa todetaan, että valitusperusteet, joiden mukaan FIFA on rikkonut unionin oikeutta ja loukannut Euroopan ihmisoikeussopimuksessa taattuja oikeuksia, on jätettävä tutkimatta tai että ne ovat perusteettomia, mutta ei tutkita, noudatetaanko tuomiossa unionin oikeuden perustavanlaatuisia säännöksiä ja määräyksiä, joita valittajan mukaan on rikottu ja joiden rikkomisesta aiheutuneesta vahingosta se voi vaatia korvausta, kyseisessä tuomiossa rikotaan kaikkia valitusperusteessa tarkoitettuja säännöksiä ja määräyksiä perustuslain 149 §:ää (perusteluvelvollisuus) lukuun ottamatta.

B. Toinen valitusperuste

- 67 Toisessa valitusperusteessaan, jonka mukaan valituksenalaisessa tuomiossa hylättiin virheellisesti valittajan UEFAa vastaan esittämä vahingonkorvausvaatimus, valittaja vetoaa seuraavien oikeussääntöjen rikkomiseen:
- perustuslain 149 §
 - SEUT 101 ja SEUT 102 artikla
 - tietyistä säännöistä, joita sovelletaan jäsenvaltioiden ja Euroopan unionin kilpailuoikeuden säännösten rikkomisen johdosta kansallisen lainsäädännön nojalla nostettuihin vahingonkorvauskanteisiin 26.11.2014

annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/104/EU 1 artiklan 1 kohta, 2, 3, 4 ja 5 artikla sekä 11 artiklan 1 kohta

– siviililain 1382, 1383 ja 1384 §.

- 68 Toisen valitusperusteen ensimmäisessä osassa valittaja väittää, että UEFA oli toiminut aktiivisesti third party ownership- tai third party investment -sopimusten kieltämisen puolesta. Edellytysten vastaavuutta koskevan teorian perusteella on katsottava, että UEFA on itse ainakin välillisesti myötävaikuttanut valittajalle aiheutuneisiin erilaisiin vahinkoihin ja että se on siksi velvollinen korvaamaan ne vastaajalle. Koska UEFA kuuluu siten ”yritys[iin], jotka ovat rikkoneet kilpailuoikeutta yhteisellä toiminnalla”, sen on direktiivin 2014/104 11 artiklan 1 kohdan perusteella katsottava olevan yhteisvastuussa tästä rikkomisesta aiheutuneesta vahingosta ja siten velvollinen korvaamaan tästä rikkomisesta aiheutuneen vahingon kokonaisuudessaan.
- 69 Valitusperusteen toisessa osassa valittaja väittää, että valituksenalaisessa tuomiossa todetaan, että FIFA ”on Sveitsin yksityisoikeuden mukaan perustettu voittoa tavoittelematon yhdistys, johon kuuluvat kansalliset liitot, jotka vastaavat jalkapallon järjestämisestä ja valvonnasta omissa maissaan”, ja että UEFA ”on voittoa tavoittelematon yhdistys, johon kuuluvat Euroopan mantereiden kansalliset liitot”. Valittaja siis väitti, että UEFA on yhdistysten liitto, joka on itse FIFAn jäsen. UEFA kiisti tämän väitteen.
- 70 SEUT 101 ja SEUT 102 artikla tuottavat välittömiä oikeusvaikutuksia yksityisten välisissä suhteissa, ja niillä perustetaan yksityisten hyväksi oikeuksia, joita kansallisten tuomioistuinten on suojeltava (tuomio 14.3.2019, Skanska Industrial Solutions ym., C-724/17, EU:C:2019:204, 24 kohta ja tuomio 5.6.2014, Kone ym., C-557/12, EU:C:2014:1317, 20 kohta). Kyseisten määräysten täysi tehokkuus ja erityisesti niissä esitetyn kiellon tehokas vaikutus vaarantuisi, jos kaikki vahinkoa kärsineet henkilöt eivät voisi vaatia sellaisen vahingon korvaamista, joka heille on aiheutunut käyttäytymisestä, joka voi rajoittaa tai vääristää kilpailua (tuomio 14.3.2019, Skanska Industrial Solutions ym., C-724/17, EU:C:2019:204, 2[5] kohta). Tämä oikeus saada täysi korvaus vahvistetaan direktiivin 2014/104/EU 1, 2, 3 ja 4 artiklassa.
- 71 SEUT 101 artiklan soveltamisen osalta valittaja väittää, että kaikki yritysten yhteenliittymien yhteenliittymän päätökset sitovat niiden jäseniä, jotka ovat velvollisia noudattamaan päätöksiä ja huolehtimaan niiden noudattamisesta, joten jäsenet ovat, kuten yritysten yhteenliittymien yhteenliittymä, jonka piirissä päätös tehdään, osallistuneet tämän päätöksen tekemiseen (tuomio 26.1.2005, Piau v. komissio, T-193/02, EU:T:2005:22, 75 kohta). Tällöin ei edellytetä sitä, että yhteenliittymän jäsenet ovat tosiasiallisesti osallistuneet kilpailusääntöjen rikkomiseen, vaan ainoastaan sitä, että yhteenliittymällä on ollut sääntöjensä nojalla oikeus tehdä jäseniään sitovia päätöksiä (tuomio 16.11.2000, Finnboard v. komissio, C-298/98 P, EU:C:2000:634).

- 72 SEUT 102 artiklan soveltamisen osalta valittaja väittää, että FIFA:n laatimien sääntöjen, joissa kielletään third party ownership- tai third party investment -sopimukset, voidaan myös katsoa merkitsevän SEUT 102 artiklassa tarkoitettua yhteisen määräävän markkina-aseman väärinkäyttöä, johon sekä FIFA että UEFA osallistuvat siinä laajuudessa kuin ne ovat sääntömääräisesti osallisina FIFA:ssa, koska kansalliset liitot tai liitot, joihin seurat kuuluvat, esiintyvät yhtenä kollektiivisena yksikkönä talouden toimijoihin ja kuluttajiin nähden.
- 73 SEUT 102 artiklan ja direktiivin 2014/104 11 artiklan 1 kohdan mukaan osallistuminen yhteisen määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön eli ”yhteiseen toimintaan” voi johtua ”passiivisesta myötävaikutuksesta” ja jopa ”toiminnan hiljaisesta hyväksymisestä” ilman, että yritykseltä edellytetään markkina-aseman väärinkäytön osalta päätöksentekoa, väliintuloa tai seuraamusten määräämistä koskevaa omaa toimivaltaa.
- 74 Valittajan mukaan ei näin ollen oikeudellisesti perusteltua, että third party ownership- tai third party investment -käytäntöjä koskevan kiellon soveltamisesta aiheutuvat vahingot suljetaan kokonaan UEFA:n vastuun ulkopuolelle.

C. Kolmas valitusperuste

- 75 Kolmannessa valitusperusteessaan valittaja moittii valituksenalaisesta tuomiota siitä, että sillä hylättiin sen URBSFA:ta vastaan nostama kanne ja katsottiin virheellisesti, että valittajalla on urheilun välimiesoikeuden 9.3.2017 antaman tuomion todistusvoiman perusteella velvollisuus näyttää toteen, että pelaajien asemaa ja siirtoa koskevan säännösten 18 a ja 18 b artikla ovat ristiriidassa unionin oikeuden kanssa, mitä se ei tehnyt.
- 76 Valittaja vetoaa seuraavien oikeussääntöjen rikkomiseen:
- perustuslain 149 §
 - SEU 19 artiklan 1 kohta
 - SEUT 18, SEUT 45, SEUT 56, SEUT 63, SEUT 101, SEUT 102, SEUT 267 ja SEUT 344 artikla
 - perusoikeuskirjan 15, 16 ja 47 artikla
 - tietyistä säännöistä, joita sovelletaan jäsenvaltioiden ja Euroopan unionin kilpailuoikeuden säännösten rikkomisen johdosta kansallisen lainsäädännön nojalla nostettuihin vahingonkorvauskanteisiin 26.11.2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/104/EU 1 artikla, 2 artiklan 1 kohta sekä 4 ja 5 artikla
 - Euroopan unionin oikeuteen kuuluva tehokkuusperiaate

- erityisesti SEU 4 artiklasta ja SEUT 288 artiklasta johtuva periaate, jonka mukaan unionin oikeus on ensisijainen kansallisiin säännöksiin nähden
 - oikeudenkäyntimenettelystä annetun lain 23–28 ja 870 § sekä 1713 §:n 9 momentti
 - siviililain 1165 ja 1315 §, 1350 §:n 3 momentti sekä 1352, 1382 ja 1383 §.
- 77 Valittaja väittää, että jos SEUT 63 artiklassa taattua pääomien vapaata liikkuvuutta koskeva rajoitus, joka voi johtua SEUT 101 artiklassa kielletystä kartellista, sopimuksesta tai päätöksestä, todetaan, tämän rajoituksen laatijan on osoitettava, että se voidaan perustella oikeutetuilla tavoitteilla ja että se on oikeasuhteinen näiden tavoitteiden saavuttamiseen nähden.
- 78 Väilytuomio, jolla on oikeusvoima asianosaisten välillä, on todistusvoimainen suhteessa kolmansiin osapuoliin, jotka eivät ole asiassa asianosaisia, ja asianosaiset voivat vedota siihen, mutta näistä oikeussäännöistä johtuva todistusvoima ei saa estää unionin oikeuden määräysten ja säännösten tehokkuutta.
- 79 Valittajan mukaan tästä voidaan päätellä, ettei näistä oikeussäännöistä voi seurata, että osapuolella, jolle on aiheutunut vahinkoa FIFAn päätöksestä johtuvasta pääomien vapaan liikkuvuuden rajoituksesta, on velvollisuus osoittaa, ettei kyseistä rajoitusta voida perustella oikeutetuilla tavoitteilla ja ettei se ole oikeasuhteinen niihin nähden, sellaisen urheilun välimiesoikeuden ratkaisun todistusvoiman perusteella, jonka kumoamisen on hylännyt Sveitsin Tribunal fédéral eli tuomioistuin, joka – toisin kuin belgialaiset tuomioistuimet – ei ole velvollinen esittämään SEUT 267 artiklan mukaista ennakkoratkaisupyyntöä.
- 80 Jos näitä oikeussääntöjä sovellettaisiin tällä tavoin, eli urheilun välimiesoikeuden ratkaisu, joka koskee pelaajien asemaa ja siirtoa koskevan säännösten 18 a ja 18 b artiklan yhteensopivuutta pääomien vapaan liikkuvuuden, palvelujen tarjoamisen vapauden ja työntekijän vapauksien sekä SEUT 101 ja SEUT 102 artiklan kanssa, olisi todistusvoimainen, henkilön, jolle on aiheutunut vahinkoa näistä rajoituksista, olisi näytettävä belgialaisissa tuomioistuimissa, jotka voivat – ja joiden täytyy – saattaa unionin oikeuden tulkintaa koskevat kysymykset unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi, toteen, ettei toimenpiteellä ole oikeutettua tavoitetta tai ettei se ole oikeasuhteinen tavoiteltuun päämäärään nähden. Tämä muodostaisi huomattavan esteen unionin sääntöjen tehokkaalle soveltamiselle tällä alalla, minkä vuoksi sitä on pidettävä unionin oikeuteen kuuluvan tehokkuusperiaatteen vastaisena.
- 81 Koska valituksenalaisessa tuomiossa kieltäydytään esittämästä ennakkoratkaisukysymyksiä unionin tuomioistuimelle, siinä rikotaan valittajan mielestä kaikkia valitusperusteissa mainittuja oikeussääntöjä.

82 Vastapuolet esittävät kaikkia näitä perusteita koskevia oikeudenkäyntiväitteitä.

VII. Cour de cassationin arviointi asiasta ja ennakkoratkaisupyynnön perustelut

A. Ensimmäinen valitusperuste

83 Cour de cassation katsoo, että välimiesmenettelyn pakottavaan luonteeseen perustuvan, kurinpitoseuraamusten lainvastaisuutta koskevan valitusperusteen ensimmäinen osa on perusteeton, koska cour d'appel de Bruxelles vastasi siihen toteamalla, että valittaja oli riidan syntymisen jälkeen vahvistanut urheilun välimiesoikeuden toimivallan ja ettei yksikään asianosainen ole kiistänyt kyseisen tuomioistuimen toimivaltaa.

84 Valitusperusteen toisesta osasta Cour de cassation toteaa, ettei oikeudenkäyntiväitettä voida hyväksyä. Valituksenalaisessa tuomiossa ei perustella päätöstä hylätä valittajan FIFAa vastaan esittämä vaatimus sillä, ettei valittaja esitä näyttöä unionin oikeuteen perustuvien väitteidensä tueksi, vaan sillä, että 9.3.2017 annetun tuomion oikeusvoima estää cour d'appel de Bruxellesä tutkimasta uudelleen kysymystä siitä, ovatko pelaajien asemaa ja siirtoa koskevan säännösten 18 a ja 18 b artikla sopusoinnussa unionin oikeuden kanssa.

85 SEU 19 artiklan 1 kohdassa määrätään, että Euroopan unionin tuomioistuin huolehtii siitä, että perussopimusten tulkinnassa ja soveltamisessa noudatetaan lakia, ja että jäsenvaltiot säätävät tarvittavista muutoksenhakukeinoista tehokkaan oikeussuojan takaamiseksi unionin oikeuteen kuuluvilla aloilla.

86 Perusoikeuskirjan 47 artiklan mukaan jokaisella, jonka unionin oikeudessa taattuja oikeuksia ja vapauksia on loukattu, on oltava käytettävissään tehokkaat oikeussuojakeinot tuomioistuimessa.

87 Direktiivin 2014/104/EU

– 1 artiklan 1 kohdassa säädetään, että kyseisessä direktiivissä vahvistetaan tietyt säännöt, jotka ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että yrityksen tai yritysten yhteenliittymän aiheuttaman kilpailuoikeuden rikkomisen johdosta vahinkoa kärsineet osapuolet voivat tosiasiallisesti käyttää oikeuttaan vaatia täysi korvaus tästä vahingosta kyseiseltä yritykseltä tai yritysten yhteenliittymältä, ja että siinä vahvistetaan säännöt, joilla edistetään vääristymätöntä kilpailua sisämarkkinoilla ja poistetaan sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan esteet varmistamalla kaikkialla unionissa samantasoinen suojelu niille, jotka ovat kärsineet tällaista vahinkoa

– 2 artiklan 1 kohdassa säädetään, että kyseisessä direktiivissä tarkoitetaan 'kilpailuoikeuden rikkomisella' SEUT 101 tai 102 artiklan taikka kansallisen kilpailuoikeuden rikkomista

- 4 artiklassa säädetään, että jäsenvaltioiden on tehokkuusperiaatteen mukaisesti varmistettava, että kaikki vahingonkorvausvaateiden käyttämiseen liittyvät kansalliset säännöt ja menettelyt on laadittu ja niitä sovelletaan niin, etteivät ne tee käytännössä mahdottomaksi tai kohtuuttoman vaikeaksi käyttää unionin oikeuteen perustuvaa oikeutta saada täysi korvaus kilpailuoikeuden rikkomisesta aiheutuneesta vahingosta, ja että vastaavuusperiaatteen mukaisesti kansalliset säännöt ja menettelyt, jotka liittyvät SEUT 101 tai SEUT 102 artiklan rikkomisen johdosta nostettuihin vahingonkorvauskanteisiin, eivät saa olla väitetyille vahinkoa kärsineille osapuolille epäedullisempia kuin ne säännöt ja menettelyt, joita sovelletaan samankaltaisiin kansallisen oikeuden rikkomisesta johtuviin kanteisiin.
- 88 Yhteisöjen tuomioistuin totesi 23.3.1982 antamassaan tuomiossa Nordsee (102/81, EU:C:1982:107), että yhteisön oikeutta on noudatettava täysimääräisesti kaikkien jäsenvaltioiden alueella, joten sopimuspuolet eivät voi poiketa yhteisön oikeuden sovellettavuudesta, ja kehotti kiinnittämään huomiota siihen, että jos sopimusperusteissa välimiesmenettelyssä tulee esiin yhteisön oikeutta koskevia kysymyksiä, tuomioistuimet voivat joutua tarkastelemaan näitä kysymyksiä joko avustaessaan välimiesoikeuksia, erityisesti avustamalla tietyissä prosessitoimissa tai tulkitsemalla sovellettua oikeutta, taikka valvoessaan – tapauksesta riippuen eri laajuudessa – välitystuomion laillisuutta muutoksenhaun, takaisinsaannin, eksekvatuurimenettelyn tai muun sellaisen oikeussuojakeinon yhteydessä, josta säädetään sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä.
- 89 Unionin tuomioistuin totesi 6.3.2018 antamassaan tuomiossa Achmea (C-284/16, EU:C:2018:158), että unionin oikeusjärjestyksen erityispiirteiden ja itsenäisyyden säilyttämisen takaamiseksi perussopimuksissa on otettu käyttöön tuomioistuinjärjestelmä, jolla pyritään varmistamaan se, että unionin oikeutta tulkitaan johdonmukaisesti ja yhtenäisesti. Se huomautti lisäksi, että tässä yhteydessä SEU 19 artiklan mukaan kansallisten tuomioistuinten ja unionin tuomioistuimen tehtävänä on taata unionin oikeuden täysi soveltaminen kaikissa jäsenvaltioissa ja yksityisillä unionin oikeuden nojalla olevien oikeuksien oikeussuoja ja että erityisesti on todettava, että näin suunnitellun tuomioistuinjärjestelmän kantavana voimana on SEUT 267 artiklassa määrätty ennakkoratkaisumenettely, jolla – ottamalla käyttöön tuomioistuinten välinen vuoropuhelu nimenomaan unionin tuomioistuimen ja jäsenvaltioiden tuomioistuinten välillä – on tavoitteena varmistaa, että unionin oikeutta tulkitaan yhtenäisesti, jolloin voidaan siis varmistaa sen johdonmukaisuus, täysi vaikutus ja itsenäisyys sekä viime kädessä perussopimuksilla luodun oikeuden ominaisluonne.
- 90 Unionin tuomioistuin katsoi 7.4.2022 antamassaan tuomiossa Avio Lucos (C-116/20, EU:C:2022:273) yhtäältä, että oikeusrauhan ja oikeussuhteiden vakauden sekä hyvän lainkäytön varmistamiseksi on tärkeää, että käytettävissä olevien oikeussuojakeinojen käytön tai näiden oikeussuojakeinojen käyttöä varten säädettyjen määräaikojen päättymisen jälkeen lainvoimaisiksi tulleita tuomioistuinten ratkaisuja ei voida enää saattaa kyseenalaisiksi. Unionin oikeus ei

näin ollen velvoita kansallista tuomioistuinta olemaan soveltamatta kansallisia menettelysääntöjä, joiden perusteella ratkaisu on oikeusvoimainen, vaikka siten olisi mahdollista korjata unionin oikeuden vastainen kansallinen tilanne. Toisaalta jäsenvaltioiden asiana on säätää sisäisessä oikeusjärjestyksessään oikeusvoiman periaatteen yksityiskohtaisesta toteuttamisesta jäsenvaltioiden menettelyllisen autonomian periaatteen nojalla. Nämä säännöt eivät kuitenkaan saa olla epäedullisempia kuin ne säännöt, jotka koskevat samankaltaisia jäsenvaltion sisäiseen oikeuteen perustuvia tilanteita (vastaavuusperiaate), eikä niillä saada tehdä unionin oikeusjärjestyksessä tunnustettujen oikeuksien käyttämistä käytännössä mahdottomaksi tai suhteettoman vaikeaksi (tehokkuusperiaate).

- 91 Valituksenalaisessa tuomiossa todettiin, että ”oikeudenkäyntimenettelystä annetun lain 1713 §:n 9 momentin mukaan ’välitystuomiolla on asianosaisten välisissä suhteissa samat vaikutukset kuin tuomioistuimen ratkaisulla’” ja että ”oikeudenkäyntimenettelystä annetun lain 24 ja 28 §:n nojalla lopullinen ratkaisu on sen julistamisen jälkeen oikeusvoimainen – – ja ratkaisusta tulee lainvoimainen heti, kun sitä ei voida enää vastustaa tai kun siihen ei voida hakea muutosta, jollei laissa toisin säädetä, sanotun kuitenkin rajoittamatta ylimääräisten muutoksenhakukeinojen vaikutuksia”, ja katsottiin, että ”oikeussäännöksistä ilmenee, että välitystuomio on oikeusvoimainen sen antamispäivästä alkaen, eikä edeltävää eksekvaturimenettelyä edellytetä, jollei kyseisestä tuomiosta valiteta uudelleen toiseen välimiesoikeuteen tai jollei kansallinen tuomioistuin kumoa sitä”.
- 92 Valituksenalaisessa tuomiossa todetaan, että 9.3.2017 annettu välitystuomio on lopullinen ja siitä on tullut lainvoimainen, että siinä ratkaistaan riidanalainen kysymys siitä, ovatko pelaajien asemaa ja siirtoa koskevan säännösten 18 a ja 18 b artikla sopusoinnussa unionin oikeuden kanssa, ja että valitusperusteet, jotka koskevat kyseisten määräysten lainvastaisuutta EUT-sopimuksen ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen ensimmäisen lisäpöytäkirjan määräysten perusteella, on siten jätettävä tutkimatta välitystuomion oikeusvoiman vuoksi.
- 93 Valitusperusteen tässä osassa väitetään, ettei valituksenalaisessa tuomiossa ole tutkittu, noudatetaanko 9.3.2017 annetussa välimiesoikeuden tuomiossa, jonka oikeusvoima on tunnustettu valituksenalaisessa tuomiossa, unionin oikeuden perustavanlaatuisia säännöksiä ja määräyksiä, joita on valittajan mukaan rikottu, mistä sille on väitetysti aiheutunut vahinkoa, vaikka kyseisen tuomion yhteensopivuutta unionin oikeuden kanssa ei ole tutkittu, minkä vuoksi Euroopan unionin tuomioistuimelle voidaan esittää ennakkoratkaisukysymys.
- 94 Valitusperusteen tämän osan tutkiminen edellyttää, että ennen asian ratkaisemista tulkitaan SEU 19 artiklan 1 kohtaa ja että Euroopan unionin tuomioistuimelle esitetään tämän välipäätöksen päätösosaan sisältyvä ensimmäinen kysymys.

B. Toinen valitusperuste

- 95 Cour de cassation katsoo, ettei toisen valitusperusteen ensimmäinen osa perustu tosiseikkoihin, koska cour d'appel de Bruxelles vastasi siihen toteamalla, ettei UEFA:n aktiivisella toiminnalla riidanalaisen kiellon puolesta ole merkitystä siviilioikeudellisen vastuun kannalta, varsinkin kun valittajan osallistuminen UEFA:n järjestämiin otteluihin oli täysin hypoteettista, kun otetaan huomioon sen sijoitus vuonna 2015.
- 96 Cour de cassationin mukaan toisen valitusperusteen toisen osan tutkiminen edellyttää tosiseikkoja koskevia tarkistuksia, jotka ylittävät sen toimivallan, joten tämä valitusperuste on jätettävä tutkimatta yksinomaan kassaatiomenettelyyn liittyvästä syystä.

C. Kolmas valitusperuste

- 97 Cour de cassationin mukaan kolmas valitusperuste voidaan ottaa tutkittavaksi, koska se ei tosiasiallisesti velvoita sitä arvioimaan valittajan välitystuomioon perustuvan näytön kumoamiseksi esittämien valitusperusteiden arvoa ja koska valitusperuste, jossa vedotaan SEU 19 artiklan 1 kohdan rikkomiseen, koskee perustavanlaatuisia määräyksiä ja voidaan esittää ensimmäistä kertaa Cour de cassationissa. Jos valitusperuste on perusteltu, kyseisen määräyksen rikkominen riittää tuomion kumoamisperusteeksi.
- 98 Valituksenalaisessa tuomiossa hylätään valittajan URBSFA:ta vastaan esittämä vaatimus sillä perusteella, että ”tuomioon voidaan vedota kolmansia osapuolia vastaan sillä perusteella, että sen olemassaolo oikeusjärjestelmässä sitoo kaikkia”, että ”se, että tuomioon voidaan vedota kolmansia vastaan, tarkoittaa, että riidanalaisesta kysymyksestä tai kohdasta annetun tuomion todistusvoimaan voidaan vedota kolmansia osapuolia vastaan ja kolmansien osapuolten toimesta, jollei toisin todisteta”, että ”tätä sääntöä sovelletaan välitystuomioon” ja että valittaja ei kumoa urheilun välimiesoikeuden 9.3.2017 antaman tuomion todistusvoimaa.
- 99 Valitusperusteessa väitetään, että valituksenalaisessa tuomiossa asetetaan valittajalle velvollisuus kumota välitystuomioon perustuva oletama, jonka mukaan pelaajien asemaa ja siirtoa koskevan säännösten 18 a ja 18 b artiklasta johtuvat rajoitukset ovat niiden unionin oikeuden perustavanlaatuisien säännösten ja määräysten mukaisia, joita on valittajan mukaan rikottu, mistä sille on väitetysti aiheutunut vahinkoa, vaikka kyseisen tuomion yhteensopivuutta unionin oikeuden kanssa ei ole tutkittu, minkä vuoksi unionin tuomioistuimelle voidaan esittää ennakkoratkaisukysymys.
- 100 Valitusperusteen tämän osan tutkiminen edellyttää SEU 19 artiklan 1 kohdan tulkintaa. Ennen asian ratkaisemista Euroopan unionin tuomioistuimelle on siten tarpeen esittää tämän välipäätöksen päätösosaan sisältyvä toinen ennakkoratkaisukysymys.